

İspanyol Radikal Sağ VOX Partisinin İslam ve Müslüman Göçmenler Üzerine Söylem Analizleri ve Partiye İran Rejim Muhafızlarının Finansörlüğü

© CANAN TERCAN^a

Öz: VOX Partisi, 2013 yılında İspanya'da PP'den (Partido Popular) ayrılan bir grup tarafından, milliyetçi ve sağ popülist bir parti olarak kurulmuştur. Parti programında İslam karşıtlığı, İspanya'nın Müslümanlardan temizlenmesi, Müslüman göçmen karşıtlığı, ırkçılık, Hispaniklik, Katoliklik, Avrupalılık ve "yeniden fetih" (reconquista) gibi temalar öne çıkmaktadır. VOX'un politikaları, söylemleri ve finansal temelleri araştırmacıların ilgi odağı haline gelmiştir; bu çalışmada da, VOX Partisi'nin popülist ve faşist görünümünü şekillendiren İslam ve göçmen karşıtı söylemleri incelenmektedir.

Bu yapılırken, VOX'un İranlı rejim karşıtı İslami örgütten sağladığı temel finansal kaynağı, bu kaynak hakkında kendi ifadeleri ve medya yorumları da yer almaktadır. Ayrıca, bu kaynağın parti söylemiyle ilişkisi ele alınmakta ve bu birleşenler göz önünde bulundurulurken, VOX Partisi'nin yükselişi ve İspanya siyasetindeki etkisi hakkında kapsamlı bir perspektif sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İspanya Radikal Sağ VOX Parti, Reconquista, İspanya Siyaseti, Müslüman Göçmenler, İran Muhafız Örgüt Finansmanı, Söylem Analizi.

^a İstanbul Aydın Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü
canantercann@gmail.com

Discourse Analysis of the Spanish Radical Right VOX Party on Islam and Muslim Immigrants and the Financing of the Party by Iranian Regime Opponents

Abstract: VOX was founded in Spain in 2013 as a nationalist and populist right-wing party by a group of PP defectors. VOX has come to the fore, especially with its anti-Islam and anti-immigrant discourses and has developed these discourses within a radical fascist framework. Themes such as anti-Islamism, cleansing Spain of Muslims, anti-Muslim immigration, racism, Hispanicism, Catholicism, Europeanism, and “Reconquista” (reconquest) are prominent in the party's discourse. This study analyzes in depth the VOX Party's anti-Islamic and anti-immigrant discourses that shape its populist and fascist outlook. VOX's policies, rhetoric and financial support have attracted the attention of researchers. In particular, the study focuses on the substantial financing provided by an illegal organization opposed to the Iranian regime for the establishment of the party and the confirmation of this fact by the party leaders. The study also examines the main financial source of VOX and its relationship with the party's discourse. Taking all these components into account, the study aims to provide a comprehensive perspective on the rise of the VOX Party and its impact on Spanish politics. Thus, the impact of VOX's anti-Islamic and anti-immigrant rhetoric and the associated financial support on the rise of the radical right in Spain will be discussed in a broad framework.

Keywords: Spain Radical Right VOX Party, Reconquista, Spain Politics, Muslim Migrants, Iranian Dissident Organization Financing, Discourse Analysis.

Giriş

İspanya'da aşırı sağ VOX partisi 2013 yılında geleneksel ve güçlü sağ parti olan (PP) Partido Popular'dan ayrılarak kurulmuştur. General Franko sonrası İspanya siyasetinde ana aktör iki siyasal partidir ve güç dengeleri bu iki temel parti etrafında şekillenir. Birisi merkez sağ PP- Partido Popular; diğeri ise Merkez sol PSOE- Partido Socialista Obrero Español'dur. Sağ ve sol kanatta daha radikal ve ideolojik oluşumlar olmakla birlikte halkın temel eğilimleri bu iki parti üzerine yoğunlaşmaktadır ve bunun yanında sağ sol ikilemi ülkede açıkça görülmektedir. Diğer ideolojik akımlar örneğin liberaller, çevreciler vs ise tabanda çok karşılık bulmamış ve iktidara gelmemişlerdir. Ayrıca, parlamentoda bölgesel merkezli, Junts Partisi gibi Katalan azınlıkların partileri de mevcuttur. VOX ise 2013 yılında, radikal sağ parti olarak PP den ayrılarak kurulmuş ve yeni olmasına karşın, radikal muhafazakarların bir kısmından ve PP tabanından destek alarak yükselmiş partamentodaki 3. Parti konumuna gelmiştir.

VOX partisi aşırı radikal söylemleri, eylemleri ve planları ile dikkatleri üzerine çekmiştir. Halkın, ultra-milliyetçi ve militarist damarına basarak holiganlık duygularını körüklemiş, dolayısı ile anarşi, heyecan ve umut yaratarak uç noktada bir hava oluşturmuştur. Bu ise Faşist deneyim yaşamış toplumda, faşizme yatkınlık damarını tetikleyerek bir kısım çevrelerce sıcak tutulan aşırı sağ tabanda coşku ve sempati oluşturmuştur. Bu durum VOX'u farklı ve güçlü kılmıştır.

VOX, ayrıca, sadece sola alternatif sağ bir parti değil aynı zamanda, iktidarlık döneminde yolsuzluktan iktidarını kaybeden pekçok skandala imza atan sağ kanat PP Partido Popular'ın alternatifi ve sağcı vatanseverlerin yüzü olarak da sağ tabandan oy toplamıştır. Dolayısı ile sağ merkez parti Partido Popular'a iktidarda iken yaptıkları yolsuzluklar nedeniyle açılan davalar ve iktidarın düşmesi ile halk nezdinde kötü imaj oluşturması, seçmenin bir bölümünün sola kayması ve sol partilerin özellikle PSOE'nin oylarını arttırdığı gibi yolsuzluk skandalları incesinde Partido Popular'dan ayrılan VOX'a PP'ye karşı sağda bir alternatif bir parti olması

nedeniyle ile de oy kazandırmıştır. Dolayısı ile VOX tam olarak sağ tabana hitap eden bir parti konumuna gelmiş ve hem söylemleri hem de konjenktür, VOX'un hızlı yükselerek parlamentoda üçüncü Parti olmasını sağlamıştır.

VOX'un söylemlerine baktığımızda, İslam, göçmenler, reqoun-coista, Hristiyanlık, LGBT, kürtaj, kadın hakları, Avrupa Birliği, ekonomik entegrasyon, covid 19 aşuları, Latin Amerika başlıkları ön sırada yer alır.

Bu konuda Turnbull-Dugarte ilgili çalışmada VOX'u tanımlarken şunları belirtmektedir: VOX, ilk desteğinin çoğunu, partinin genişleyebildiği sosyal medya üzerinden yürütülen tabana dayalı bir iletişim stratejisi aracılığıyla toplayabildi (Viejo ve Alonso, 2018).

VOX, otoriter muhafazakarlık ve milliyetçiliğe sıkı sıkıya dayanan siyasi ideolojiye sahip bir partidir. Sadece sorun odaklı bir göçmen karşıtı parti değil, eşcinsel evliliğe karşı çıkma, kürtaj, cinsiyet kotaları, cinsiyet şiddeti ile ilgili yönetmelikler ve genel sosyal refah sağlanmasını içeren politikalara da işaret ediyor. Ancak VOX özeinde dikkate değer olan şey, 2018'deki tarihi 8M gösterilerinin de kanıtlağığı gibi, İspanya'daki feminist ilerlemenin son dalgalarına yanıt olarak ortaya çıkan güçlü bir anti-feminist mesajın eklenmesidir. Fransa'nın Ulusal Cephesi, Almanya'nın Alternatif für Deutschland'ı, Britanya'nın UKIP'si ve Avrupa çapındaki diğerleri gibi benzer ideolojik ve popülist alevlenmeyi yansıtan partileri (Art, 2011; Zhirkov, 2014) tekrarlayan parti, göçmenlik konusunda çok katı bir çizgi benimsiyor tüm belgesiz göçmenlerin sınır dışı edilmesi, herhangi bir suç işleyenlerin sınır dışı edilmesi ve göçmenleri çekmeye hizmet eden sosyal politikalara son verilmesi (VOX, 2018) bunlardan bazıları. Göç konusundaki katı tutum, İspanya'da faaliyet gösteren diğer partilerden (Morales ve diğerleri, 2015) ve kamusal söylemde ve seçmenler arasında konuya geleneksel olarak verilen siyasi önem eksikliğinden farklılık göstermektedir.¹

---

¹ Turnbull-Dugarte, S. J., "Explaining the End of Spanish Exceptionalism and Electoral Support for VOX," *Research & Politics* 6, no. 2 (2019), <https://doi.org/10.1177/2053168019851680>

İslam Karşıtlığı

VOX Partisi, İspanya'da İspanyol Müslümanlara ve Müslüman göçmenlere karşı ayrımcı politikaları savunan, aşırı sağcı, milliyetçi bir siyasi partidir. VOX, 2013'teki kuruluşundan bu yana bölgesel ve ulusal seçimlerde önemli bir siyasi başarı elde ederken, İspanya'nın yeniden Müslümanlardan "yeniden fethedilmesi" gerektiğine dair siyasi bir anlatı inşa etmiştir; bu, Reconquista'nın asırlık mitolojisinin yeniden yapılandırılmasıdır. Parti siyasi mesajında genel olarak Müslümanlara, özelde ise Müslüman kadınlara karşı aşağılayıcı bir söylem kullanmakta ve İspanya ile İslam arasında bir "medeniyet çatışması" ilan etmektedir.²

VOX Partisi İslam karşıtı söylemleri yaygın olarak kullanmış ve parti politikası olarak da İslam karşıtlığını, milliyetçilik ideolojisi ile birleştirerek hedef kitlesine sunmuştur. Özellikle Endülüs ve tarih üzerinden yaptığı extremist propagandalar mevcuttur ve bu radikal söylemler yankı bulmuştur.

Akademisyen ve aktivistlerin İslam'ı tarihi ve Reconquista terimini, oy için çarpıtarak kullandığı yönünde geniş bir görüş birlikleri vardır. Madrid'deki bir topluluk aktivisti The National News' verdiği röportajda şunları belirtmiştir: "Her mitingde ve her toplantıda yaptıkları, hep geçmişe gitmek ve Endülüs'ü Afrika'dan gelen, bizi sekiz yüzyıl boyunca meşgul eden bir grup insanmış gibi yanlış tanıtmak ve Tanrı'ya şükür ki onları kovmayı başardık, demek... Böyle bir söylem İber Yarımadası'nın tarihinin yanlış bir temsili-dir."

2018'de parti aktivitesi olarak VOX lideri Santiago Abascal, "Endülüs topraklarında Reconquista başlayacak" sloganıyla düzine-lerce adamla birlikte açık bir ovada at sırtında gezindiği bir video yayınladı. Dahası Abascal VOX'un seçim kampanyasını Covadonga köyünde başlattı ve seçim sonunda Müslüman yöneticilere karşı Hıristiyanların ilk zaferi elde edildi ibaresini kullandı.³

² VOX Party, "Factsheet," Bridge Initiative, 10 Eylül 2021, erişim 9 Kasım 2024, <https://bridge.georgetown.edu/research/factsheet-VOX-party-partido-VOX/>.

³"Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," The National News, 29 Nisan 2019, erişim 9 Kasım 2024,

İspanya'nın aşırı sağ partisi VOX, 2019 seçim kampanyasını Covadonga kasabasında başlatması anlamlıdır. Zira, Asturias'ın kuzey bölgesindeki yemyeşil bir vadide yer alan ve nüfusu 100'den az olan Covadonga, "İspanya'nın beşiği" olarak anılır. İspanyol muhafazakarların tarihi anlatımına göre Covadonga, "Christian Hispania"nın İspanya'nın o zamanki Müslüman yöneticilerine karşı kazandığı ilk zaferin ve İberya topraklarının Hıristiyan âlemi için geri alınmasına yönelik 780 yıllık süreç olan Reconquista'nın başlangıç yeridir.⁴ Abaskal'ın bahsettiği İspanya'nın İslamsızlaştırılması, Müslümansızlaştırılması ve yeniden fethi yani yeni reconquista denemesi birincide olduğu gibi yeniden buradan başlıyor. Ancak dikkat çeken şu ki ilkinde kendi imkanları ile bir araya gelen krallar burada ise İran'lı Müslüman'lardan aldıkların teşvik ve maddi yardım ile kurulan dışa bağlı ve bağımlı ve bir takım Müslümanlara varlığını borçlu olan onlarla ayakta kalan bir reconquista! Yani varlığını Müslümanlara borçlu ve dahası hala ayakta kalması da onlara bağlı Müslüman karşıtı bir hareket...

Bu konu gazetelerde epeyce yer aldı: "VOX'un sağlam İslamofobi göz önüne alındığında, İran'ın fon sağladığına dair raporların ortaya çıkması parti için bir utanç kaynağı".⁵

Durumun böyle çelişkili olması partinin ciddiyetini kaybettirmiş ve radikal kesimler haricinde sağ sol ve liberal kesimde samimiyetsiz görülmüştür. Tüm radikal İslam karşıtı söylemlerin de milliyetçilik değil oy ve menfaat için kullanılan popülist konjektürel söylemler olduğu duygusunu uyandırmıştır.

Yine aynı yıl, VOX başkanının çevrimiçi *Libertad Digital* gazetesinde yayınladığı "Caballo de Troya" (Truva Atı) başlıklı bir

---

<https://www.thenationalnews.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>

⁴Sohail Jannessari ve Darren Loucaides, "Spain's VOX Party Hates Muslims— Except the Ones Who Fund It," Foreign Policy, 27 Nisan 2019, erişim 1 Mart 2024, <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-VOX-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadradas-abascal/>. By Sohail

⁵Sohail Jannessari ve Darren Loucaides, "Spain's VOX Party Hates Muslims— Except the Ones Who Fund It," Foreign Policy, 27 Nisan 2019, erişim 9 Kasım 2024, <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-VOX-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadradas-abascal/>.

makalede; burada Müslüman öğrencilere ilkökulda İslam'ın öğretilmesine izin vermenin potansiyel tehlikeleri konusunda uyardı. O zamanki hükümetin izin verdiği gibi. VOX başkanı Abascal, İslam'a göre bunların "tehlikeli bir ayrıcalık" olduğunu savundu. Bu onun "bir yabancı düşmanı ve aynı zamanda anti-demokratik değerleri savunan İslamofobik" olarak nitelendirilmesine sebebiyet verdi. Abascal ve VOX'un eleştirilere rağmen Müslümanlara ve İslam'a karşı tutumu değişmedi. Kasım 2018'de Endülüs'te yapılan son seçim kampanyası sırasında parti konuşmalarındaki merkezi terim "Reconquista" (Yeniden Fetih) idi. Bazıları bunun Hıristiyanların Müslümanlara karşı dini bir haçlı seferi anlamına geldiğini inkar etse de, bu terim tarihsel olarak Müslümanların Abascal'ın bir politikacı için rol modeli olan Isabel ve Fernando (Katolik Krallar) tarafından sınır dışı edilmesine atıfta bulunur ve fiili olarak savaşın sonunu ifade eder. Bu ifade, Granada'yı, özellikle orada, Endülüs'te sekiz asır süren İslam hakimiyetinin ardından İspanya'daki Müslüman yönetiminin yenilmesini ve nihayetinde 1492'de Avrupa'da İslam'ın son bulmasını ifade eder. Bu kelimenin çağrışımları açıktır; 'yeni fetih'tir, yani VOX'un savunduğu ilkelere göre İspanyol topraklarının yeniden Katoliklerce Müslümanlara karşı fethedilmesidir. Bu konuda Georgetown Üniversitesi Bridge ilgili yayında şunları belirtmektedir: Parti, Müslümanlara karşı tarihsel şiddet ile ilişkilendirilen diğer tarihi şahsiyetlere sık sık atıfta bulundu; bunlar arasında "El Gran Capitán" olarak da bilinen Fernando González de Córdoba ve Reconquista'yı başlatan siyasi lider Don Pelayo yer alıyor. 2018 Endülüs seçimleri öncesindeki seçim kampanyası sırasında Abascal, Katolik krallar Kral III. Ferdinand, Büyük Kaptan ve Cadiz Sarayları'nın Endülüs'ünü Blas Infante, Almanzor (Emevilerin Müslüman Devlet Adamı lideri) yerine tercih ettiğini belirtti. Córdoba veya Endülüs Halifeliliği). Ayrıca, onların liderliği altında, şu anda bir Katolik katedrali olan ancak eskiden bir cami olan Córdoba Büyük Cami-Katedrali'nin yalnızca katedral olarak anılacağına söz verdi. VOX Genel Sekreteri Javier Ortega-Smith, 2019 yılında Avrupa Parlamentosu'na yaptığı bir ziyarette, Las Navas de Tolosa (on üçüncü yüzyıl) ve İnebahtı (on altıncı yüzyıl) Savaşları

gibi Hıristiyan-Müslüman çatışmasının tarihi olaylarını tartıştı. Osmanlılarla sürekli savaşan 16. yüzyıl İmparatoru V. Charles gibi tarihi şahsiyetler, "Lepanto ve V. Carlos olmasaydı bu odadaki hanunlar burka giyerdi" iddiasında bulundu.

VOX'un 2019 genel seçimlerine yönelik platformu "100 medidas para la España Viva" (İspanya'yı Hayatta Tutmak İçin 100 Puan) başlığını taşıyordu. "Savunma, Güvenlik ve Sınırlar" bölümü "köktendinci camilerin kapatılmasını" öneriyor; "kökten dinciliğin, kadınların aşağılanmasının veya cihadın propagandasını yapan imamların sınır dışı edilmesi"; ve "Vahhabilik, Selefilik veya İslam'ın herhangi bir köktendinci yorumu tarafından desteklenen cami inşasının yasaklanması." Aynı zamanda, "devlet okullarında İslam'ın öğretilmesinin yasaklanması", İslami öğretmenlerin "radikallerin tespit edilmesi" konusunda devlete yardım etmesinin zorunlu kılınması, "ibadet yerlerinin açılmasında karşılıklılık" talep edilmesi ve "devlet tarafından finanse edilmesinin reddedilmesi ve yasa dışı ilan edilmesi" de öneriliyor.⁶

Öte yandan günümüz modern dünyasında (2024), ülkede 800.000'den fazlası İspanyol vatandaşı olan yaklaşık 2 milyon İspanyol nüfusunun %4'ünü temsil etmektedir. VOX' un seçim kampanyasında verdiği söz, onlar için özel bir önem taşımaktadır.

Endülüs Emevi Devleti olarak 15'inci yüzyılın sonlarına kadar Müslümanların egemenliğinde bulunan Endülüs'ün Hristiyanların eline geçmesini sağlayan askeri seferlere verilen "yeniden fetih" ve "Tüm İspanya'nın geleceğini değiştirecek yeniden fetih başlıyor." ifadelerinin, VOX partisinin lideri Santiago Abascal tarafından yine kullanılması üzerine ABD'de siyahi ve göçmen karşıtı ırkçı bir gizli örgüt olan Ku Klux Klan'ın liderlerinden David Duke de Twitter hesabından "Yeniden fetih Endülüs topraklarından başladı ve İspanya'nın geri kalanına yayılacak." yazarak, VOX'a destek verdi. Fas topraklarındaki İspanyol şehirleri Ceuta ve Melilla'nın Fas sınırlarına duvar inşa etmeyi vadeden VOX, iktidara geldiğinde İspanya

---

⁶ VOX Party, "Factsheet," Bridge Initiative, 10 Eylül 2021, erişim 9 Nisan 2024, <https://bridge.georgetown.edu/research/factsheet-VOX-party-partido-VOX/>.

sınırlarında İslam dininin vecibelerini yerine getirmelerini kısıtlamayı ve Müslümanların aşırıcularını sınır dışı etmeyi vaad ediyor.⁷ Ayrıca VOX nefret söylemleri savcılık soruşturmaları geçirdi. Partinin ilk tartışmalarından biri, Müslümanların Güney İspanya'da şeriatı empoze ettiği, Kurtuba Katedrali'ni yeniden camiye çevirdiği ve kadınları örtünmeye zorladığı bir geleceği canlandıran aşırı İslamofobik bir video oldu ve VOX'un 2. adamı Javier Ortega Smith'in, "Avrupa'nın düşmanı" olan bir "İslamcı işgal"den söz etmesi üzerine İspanyol savcılar tarafından nefret söylemi nedeniyle soruşturuldu.⁸

Nefret söylemlerine tepkilerden birisi de İslamofobiye Karşı Müslümanlar Derneği (Musulmanes contra la islamofobia), VOX üyesi Javier Ortega-Smith'e karşı nefret suçu davası açması oldu. Ancak sonuçta Yargıtay, Temmuz 2019'da partinin genel sekreterinin "Ortak düşmanımız, gelecekteki düşmanımız İslamcı işgaldir" şeklindeki sözlerinin "iğrenç olduğunu ancak suç olmadığı" yönünde değerlendirdi. VOX Partisi'nin Müslüman göçmenlere ve Müslümanlara karşı aşağılayıcı ve kışkırtıcı açıklamalar yapma konusunda uzun bir geçmişi var. Ocak 2021'in sonlarında Twitter, sosyal medya platformunun nefret söylemi politikalarını ihlal ettiği gerekçesiyle VOX'un hesabını askıya aldı. El Mundo'daki habere göre, geçici askıya alma, partinin Katalonya'daki seçim kampanyasının başlamasından sadece birkaç saat sonra yürürlüğe girdi. Twitter'ın kararının, VOX'un tweet'lerinin göçü suçla ilişkilendirmesinin ardından geldiği bildirildi - Twitter bu dili "nefrete tahrik" olarak tanımladı. Söz konusu tweet'te, "Yaklaşık toplumun %0,2'sini oluşturuyorlar ve şikayetlerin %93'ünden sorumlular. Çoğu da Mağrip'den. Katalonya da oybirliğiyle tembellik ve ithal suça ortaklık bırakıyor. Geriye sadece VOX kaldı!" ifadesi yer alıyordu. Bir

⁷ "İspanya'da aşırı sağ sosyalist Endülüs'ten politikaya girdi," Anadolu Ajansı, 6 Aralık 2018, erişim 2 Mart 2024, <https://www.aa.com.tr/tr/analiz-haber/ispanyada-asiri-sag-sosyalist-endulusten-politikaya-girdi/1330969>.

⁸ Sohail Jannessari ve Darren Loucaides, "Spain's VOX Party Hates Muslims – Except the Ones Who Fund It," Foreign Policy, 27 Nisan 2019, erişim 1 Mart 2024, <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-VOX-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadrans-abascal/>.

haftalık askıya almanın ardından VOX Twitter hesabı yeniden ortaya çıktı.⁹

VOX faşist söylemlerin yanında İslam'a karşı bir eylem olarak parlamentoda da harekete geçmiş ve Müslüman ülkelerden gelenlere İspanyol vatandaşlığı verilmesinin durdurulması talep etmiştir. Parti özellikle İspanyol vatandaşlığı ile oturma ve ülkede kalış izni alınması için prosedürlerin durdurulmasını istemiştir.¹⁰

VOX Finansmanı Olarak İran Yasa Dışı Terör Örgütleri

VOX finansmanı ile ilgili bilgilerden bazılarına değinelim: VOX, İran yasadışı muhalefetinin finansmanı ile hayata geçti, 2014 yılında İran Ulusal Direniş Konseyi'nden 900.000 avrodan fazla para aldı. Partinin kurucusu ve parti için yatırımı çeken kişisi Vidal-Quadras, kendisinin 18 yıl boyunca Özgür İran Dostları grubunun bir parçası olduğunu ve parti kumak istediğinde İran Direniş Ulusal Konseyi ile görüşüp onlardan destek aldığını belirtti. Bu konuyu şu şekilde anlatıyor. "18 yıl boyunca çeşitli eğilimlerden yaklaşık 90 milletvekilinden oluşan Özgür İran Dostları grubunun bir parçasıydım. Böylece İran Direniş Ulusal Konseyi ile temasa geçtim, onlarla işbirliği yaptım, etkinliklerine katıldım ve onları önce Irak'ta, sonra da Arnavutluk'taki mevcut kamplarında ziyaret ettim" diye anımsıyor. Eski PP milletvekili, bu işbirliği sayesinde; milyonlarca insandan oluşan ve Kübalı ya da Venezüellalıyla karşılaştırılabilecek İran sürgünü için, referans haline geldiğini açıklıyor. "Onları desteklemek kesinlikle normal" diyor. Bu nedenle 2014 yılında PP'den ayrılmaya ve yeni bir parti olan VOX'u kurmaya karar verdiğinde, El País'in açıkladığı gibi bu gruptan mali yardım istedi. Eski milletvekili, "Bana sevgi ve şefkat beslediler, beni sevdi ve bir koleksiyon yapıp yeni projemle işbirliği yaptılar" diyor. Bağış 900.000 avroyu aştı ve bu bağış, "parti genel merkezine, bilgisayar alımına, personel sözleşmelerine ve Vidal-Quadras'ın VOX listesinin başında olduğu

⁹ VOX Party, "Factsheet," Bridge Initiative, 10 Eylül 2021, erişim 9 Nisan 2024, <https://bridge.georgetown.edu/research/factsheet-VOX-party-partido-VOX/>.

¹⁰ "İspanyol aşırı sağcı VOX: Müslümanlara oturma izni ve vatandaşlık verilmesin," Euronews, 19 Ekim 2023, erişim 9 Mart 2024, <https://tr.euronews.com/2023/10/19/ispanyol-asiri-sagci-VOX-muslumanlara-oturma-izni-ve-vatandaslik-verilmesin>.

2014 Avrupa Şampiyonası kampanyasını finanse etmeye" tahsis edildi.¹¹

Öte yandan, Madrid'deki VOX'un başkanı Rocío Monasterio, Vidal-Quadras'ın partinin başında olduğu dönemde İranlı sürgünlerden "özel" bağışlar aldıklarını kabul etti, ancak "hepsinin yasal olduğunu" açıkladı. Monasterio tarafından Cope ile yapılan bir röportajda El País madyası tarafından yayınlanan ve İran sürgününün 2014'teki VOX kampanyasının %80'ini finanse ettiğini belirten bilgilere yanıt verdi ve "VOX'ta tüm bağışlar yasalıdır. Bu bağışlar İran'da sürgünde bulunan kişilerden, özgürlük düşmanlarından kaçanlardan, Pablo Iglesias'ı finanse edenlerden geliyor" dedi. Madrid'deki VOX başkanı, partinin hesaplarının "Sayıştay'da herkesin erişimine açık" olduğuna dair güvence verdi.¹² VOX'un ırkçı, homofobik ve cinsiyetçi politikaları ve 2013 yılında İran parasının yardımıyla kurulduğu iddiaları uzun süre konuşuldu. Medyaya sızan belgeler de VOX'un Aralık 2013'teki kuruluşu ile Mayıs 2014'teki Avrupa Parlamentosu seçimleri arasında VOX'a bağışlanan yaklaşık 1 milyon avronun, sürgündeki İranlı İran Ulusal Direniş Konseyi'nin (NCRI) destekçileri aracılığıyla geldiğini gösteriyordu. NCRI, ise 1980'lerde Halkın Mücahitleri (MEK) ve diğer bazı İranlı muhalifler ve muhalif gruplar tarafından kuruldu.¹³

Mevcut yönetim kadrosunda yer alan VOX bağlantılı kişiler ve ayrıca Santiago Abascal başkanlığındaki eski yönetim adayları, partinin kökeninde İran'dan para aldığını El Chivato'ya şöyle anlatıyor: "Müslüman soyadları var muhasebe listelerimizde" diyorlar. Bu

---

¹¹Leonor Mayor Ortega, "La Oposición Iraní Financió La Creación De VOX Con 900.000 €," La Vanguardia, 22 Ocak 2019, erişim 12 Temmuz 2024, <https://www.la-vanguardia.com/edicion-impresas/20190122/454245190492/la-oposicion-irani-financio-la-creacion-de-VOX-con-900000-.html>.

¹²"VOX Admite Que El Exilio Iraní Financió Su Campaña De 2014," Expansión, 13 Ocak 2019, erişim 9 Kasım 2024, <https://www.expansion.com/economia/politica/2019/01/13/5c3b0ccfe2704ec76c8b45be.html>.

13 01.2019 <https://www.expansion.com/economia/politica/2019/01/13/5c3b0ccfe2704ec76c8b45be.html>

¹³ Francisco de Borja Navarro, "The Dangerous Discourse of 'Us' vs. 'Them': Spain's VOX Discursive Practices," Journal of Nationalism, Memory & Language Politics 16, no. 2 (2022): 211-233.

kişiler, milletvekili olduğu dönemde sürgündeki İranlılara ve sözde İran Ulusal Direniş Konseyi'ne verdiği destek sayesinde bu tür finansmanı sağlayan kişinin Alejo Vidal-Quadras olduğunu iddia ediyor. Mücahitlerle bağlantısı olan bu örgüt, ABD ve AB tarafından terörist grup olarak kabul edildi, ancak diğer şeylerin yanı sıra Alejo'nun da aralarında bulunduğu önemli milletvekillerinin yürüttüğü kurumsal kampanya sayesinde Vidal-Quadras Washington ve Brüksel'in kara listesinden çıkmayı başardı. VOX'un eski başkanı, El Chivato'ya, gerçekten de ülkeden kaçmak zorunda kalan birçok İranlının "sevgi ve takdirine" sahip olduğunu itiraf ediyor: "Avrupa Parlamentosu'ndaki diğer birçok meslektaşım gibi ben de Özgür Dostlar adlı bir platforma üyeydim. Sürgündeki yurttaşlarım arasında tanınmamı sağlayan İran'dı. "¹⁴

Bu konuya daha sonra örgüt tarafından açıklık getirildi. İslam karşıtı VOX'un finansmanının İran Direniş Örgütü olduğu, donör tarafından yapılan açıklamada açıkça ifade edildi. "*El Pais*, İran Ulusal Direniş Konseyi'nin destekçilerinin VOX'un 2014 Avrupa seçimleri kampanyasının yüzde 80'ini finanse ettiğini bildirdi. Sürgündeki örgüt daha önce AB ve ABD tarafından terör örgütü olarak listelenen militan grup Mücahidin-i Halk tarafından kontrol ediliyor. Örutün bir sözcüsü *El Pais'e* bu konuda röportaj verdi ve VOX'un yeni bir parti olduğunu bilmelerine rağmen aşırı sağ bir parti olduğunun farkında olmadıklarını söyledi.¹⁵ İspanya parlamentosuna Müslüman karşıtı bir sesin girişi Şeriat ile yönetilen İslam ülkesi olan İran'ın, İran hükümetine karşı bir operasyonel örgütü tarafından gerçekleşti.

Öte yandan VOX lideri fonlarıyla alakalı 2019 da taraftarlarından büyük destek sağladığını belirtti ve VOX seçim kampanyasını finanse etmek için sadece iki gün içinde destekçilerinden 200.000

---

¹⁴"El dinero iraní que financió a VOX," *El Confidencial Digital*, 11 Eylül 2023, erişim 9 Mart 2024, https://www.elconfidencialdigital.com/articulo/el_chivato/dinero-irani-financio-VOX/20150528224755077405.html.

¹⁵"Spain's far-right party VOX crowd-funds 200,000 euros ahead of election," Reuters, 5 Mart 2019, erişim 9 Mart 2024, <https://www.reuters.com/article/us-spain-politics-VOX/spains-far-right-party-VOX-crowd-funds-200000-euros-ahead-of-election-idUSKCN1QM1GL/>.

Euro'dan (226.500 \$) fazla kitlesel fon topladığını söyledi.¹⁶

Partiye İran Marksist Direniş Örgütü tarafından yapılan bağışın yasal olduğu ve sayıştay tarafından denetlendiğinin VOX tarafından iddia edilmesi de gerçek dışı olduğu tüm medya da yer aldı. Bununla ilgi haberler genel olarak şöyledir:

İslami Marksist bir güç olan İran Ulusal Direniş Konseyi üyelerinin, Alejo Vidal-Quadras'ın 2014'teki Avrupa Parlamentosu seçim kampanyasını finanse ettiğini açıkladı. On beş ülkeden yapılan 146 bağışın toplam tutarı yaklaşık 800.000 Euro'yu buldu. Bu anlamda VOX liderliği tartışmayı durdurmaya çalıştı ve bunu yalan söyleyerek yaptılar. VOX'un genel sekreteri Javier Ortega Smith, bağışları kabul etti ancak Avrupa seçim kampanyası için yapılan tüm bağışların, Sayıştay tarafından onaylandığı gibi "yasal ve tamamen şeffaf" olduğuna dair güvence verdi. Ancak bu son nokta doğru değil. Vidal-Quadras koltuğu alamadı ve bu nedenle VOX kurumlara giremedi, dolayısıyla Sayıştay'ın finansmanı denetleme yükümlülüğü yoktu. Bu özel yazının yazarlarından biri olan gazeteci José María Irujo, Cadena SER'de Ortega Smith'in Sayıştay'ın finansmanın yasal olduğuna karar verdiğini "denetlemeyi başaramadıklarını" söylerken "Denetim zorunluluğu yoktu" diyor. Yani VOX hesaplarını sundu ama Sayıştay temsil edilmediği için denetlemedi.¹⁷

VOX'un yasa dışı finanse edildiği iddiası Yolsuzlukla Mücadele Savcılığı'na ulaştı. Aşırı sağcı siyasi parti VOX'un usulsüz olarak finanse edildiği iddiası, Diario16'nın erişebildiği Yolsuzlukla Mücadele Savcılığı'na şikayette bulunuldu. Ortaya çıkan bilgilere göre, geçmişte silahlı kanadı bulunan ve ABD'nin terör örgütleri listesine dahil olan İran Ulusal Direniş Konseyi, kurulduğu günden bu yana VOX'a destek verecekti. Şikayette, "2012 yılına kadar Amerika Birleşik Devletleri'ndeki terör örgütleri listesinde yer alan, silahlı kanadı olan bir grup olan CNRI, VOX'u başlangıcından beri

¹⁶Spain's far-right party VOX crowd-funds 200,000 euros ahead of election 05.03.2019 <https://www.reuters.com/article/us-spain-politics-VOX/spains-far-right-party-VOX-crowd-funds-200000-euros-ahead-of-election-idUSKCN1QMI1GL/>

¹⁷ "VOX miente sobre su financiación iraní," El Plural, 14 Ocak 2019, erişim 9 Mart 2024, https://www.elplural.com/politica/VOX-financiacion-iran-mentiras-ortega-smith-tribunal-cuentas_209381102.

destekledi" deniyor. VOX'un, parti genel merkezinin kefalet ve kirası, personel maaşları, lider Santiago Abascal'ın maaşı, mobilya ve bilgisayar gibi masrafları karşılamak için kullandığı "örgüt takipçilerinden uluslararası transferler aldığı" belirtiliyor. Bu şikâyete göre birçok dernek ve vakıf da finansman kanalı olarak hizmet veriyor olabilir. Çeşitli ülkelerden CNRI takipçileri, Aralık 2013 ile Nisan 2014 arasında 35 bağış toplama etkinliği aracılığıyla VOX'a toplam yaklaşık bir milyon avro bağışta bulunacaktı. Bu bağışlar ortak bir parti hesabı aracılığıyla kanalize edilecek ve bağışçıların kimlikleri 2013 yılında açıklanmayacaktı. VOX'un iç muhasebesi. VOX'un dış finansmanı ile ilgili yeni açıklamalar parti içinde huzursuzluk yarattı. Santiago Abascal ve VOX'un Uluslararası İlişkilerden sorumlu mevcut Sekreter Yardımcısı Iván Espinosa de los Monteros'un katıldığı 2014 Avrupa kampanyasının yüzde 80'inin örgüt tarafından finanse edildiği belirtildi. VOX lideri, partinin Sayıştay'a bir liste sunması nedeniyle bağışların yasal olduğunu savundu, ancak Sayıştay söz konusu listeyi aldığını reddetti. Dahası, VOX ve Disenso Vakfı, ANAVID ve Dayanışma Birliği ile ekonomik bağları dikkat çekici. VOX ile Disenso Vakfı arasındaki ekonomik ilişkiye ilişkin suçlamalar ciddi şüpheler uyandırıyor. Partinin Vakfa sağladığı 4,5 milyon avroluk doğrudan sübvansiyon, söz konusu kamu parasının nereye yönlendirileceği konusunda şeffaflığın olmadığını gösteriyor.¹⁸

Ölümlerle sonuçlanan köktendinci bir grup olan İran Ulusal Direniş Konseyi'nin kökeninde, Şah Rıza Pehlevi rejimine karşı, Şii İslamcı ile Marksist arasında bir ideolojiye sahip, 70'lerde kurulmuş bir örgüt olan MEX (Mücahiddin-i Jalq) bulunmaktadır. 1979 İslam devriminden sonra MEK, İmam Humeyni'ye karşı konumlandı ve İran Ulusal Direniş Konseyi'ni kurdu. Hem ABD'de hem de Avrupa'da İran'ın çıkarlarına karşı saldırılar düzenlemekle suçlanan ve ölümlerin yaşandığı terör örgütleri listesinde yer aldı.¹⁹

¹⁸ "La presunta financiación ilegal de VOX llega a la Fiscalía Anticorrupción," Diario 16 Plus, 18 Temmuz 2023, erişim 9 Şubat 2024, <https://diario16plus.com/la-presunta-financiacion-ilegal-de-VOX-ilegal-a-la-fiscalia-anticorrupcion/>.

¹⁹ "VOX calla sobre las novedades de su financiación desde Irán," El Plural, 21 Ocak 2019, erişim 19 Ocak 2024, https://www.elplural.com/politica/VOX-no-responde-sobre-el-millon-de-euros-que-recibio-del-grupo-irani_209730102.

İspanyol basınında VOX'un mal varlığı ile ilgili yer alan haberler ise şöyle; VOX'un çok parası var: PSOE, PP ve Podemos'un toplamından daha fazla bağış alan en karlı parti. Abascal ekibi 2019 yılında 5,3 milyon euro kar elde ederek önceki rakamı beş katına çıkardı. 1,5 milyon özel sermaye aldı. Eleştirdikleri ancak eşit şartlarda rekabet edebilmek için kabul ettikleri sübvansiyonlara ek olarak VOX, kısmen özel kişileri ikna etmesi sayesinde bu kadar para kazandı. Geçen yıl isimsiz kişilerden 1,5 milyon avro bağış aldılar; bu da partilerin şeffaflığı için beklemede olan yasa tasarısının altını çiziyor. Toplananların büyüklüğünü anlamak için PSOE ve PP'nin her biri özel bağışçılardan 270.000 avrodan biraz fazlasını aldı. Unidas Podemos ve Ciudadanos'un bağışlarını toplasak bile VOX'tan daha fazlasını kazanamazlar. VOX'un özel bağışçıları var. Ne kadar şaşırtıcı olsa da Abascal'ın partisi PSOE, Unidas Podemos ve Halk Partisi'nin toplamından daha fazla özel para aldı. VOX özel bağışçılardan 792.648 euro, Pedro Sánchez'inki 275.616, Popüler olanlar ise 276.446 euro aldı. Uzanıp Ciudadanos'un aldığı 26.099 euroyu yatırırsanız, Yeşiller Partisi'ne ulaşamazsınız. Birlikte 1,3 milyon Euro'nun biraz üzerinde para topladılar. VOX ise kimliği bilinmeyen yatırımcılardan 2019 yılında 1,5 milyon euro getiri sağladı. Ayrıca bu yatırımcılardan 121'i 1.000 Euro'nun üzerinde bağışta bulundu. Hesapları böyle söylüyor bir denetçi. Örgüte üye olan ve kimliğinin gizli kalmasını isteyen bir kaynak, bu gazeteye şöyle açıklıyor: "Her halükarda, VOX hesaplarına ihtiyatla yaklaşılmalıdır." "Hesapları denetlemekle sorumlu olan kişiyi parti komitesi önüne çıkarmak için defalarca uğraştık ama hiçbir zaman başarılı olmadık."²⁰

Jannessari ve Loucaides Nisan 2019 da Foreign Policy'de yayınlanan yazılarında VOX'un hem İslam- Müslüman düşmanı olup Müslümanlar tarafından fonlanmasını makalelerinde şöyle özetliyor: "İspanya'nın VOX Partisi, onu finanse edenler dışında Müslümanlardan nefret ediyor. Yeni kurulan aşırı sağ parti, pişmanlık

²⁰"A VOX le sobra el dinero: es el partido más rentable con más donaciones que PSOE, PP y Podemos juntos," El Español, 13 Eylül 2020, erişim 11 Ocak 2024, https://www.elespanol.com/espana/20200913/VOX-partido-rentable-donaciones-psoe-pp-podemos/520198719_0.html.

duymadan açık ve net İslamofobiktir, ancak İranlı sürgünlerin bağışları olmasaydı, hiçbir zaman ayağa kalkamayabilirdi.”²¹

VOX'un Yükselişi

Davide Vampa İspanya'da VOX'un yükselişini ve seçim sonuçlarını incelediği bilimsel çalışmasında VOX için şunları söylemektedir:

Bir dizi yolsuzluk skandalıyla sarsılan merkez sağ iktidar partisi PP, 2018'de İspanyol Parlamentosu tarafından zaten muhalefete zorlanmıştı; parlamento güvensizlik önergesi vererek Sosyalist Pedro Sanchez'in yeni Başbakan olmasına izin vermişti. Sonuç olarak PP liderini değiştirdi; eski Başbakan Mariano Rajoy'un yerine Pablo Casado getirildi. Parti, hükümetten çıktıktan sonra seçmenlerin merkez sağ ve sağ kesimlerindeki farklı eğilimleri birbirine bağlayan 'geniş bir kilise' olarak hareket etme mücadelesi verdi. 2019 genel seçim sonuçları PP'nin artık merkez sağın hakim partisi olmadığını açıkça gösterdi. Ciudadanos, PP ve VOX'u da içeren siyasi yelpazenin giderek parçalanan bu alanı, seçim açısından rekabetçi olmayı sürdürdü ancak görevdeki PSOE ve Podemos tarafından temsil edilen merkez soldan daha azdı. Bu nedenle 2019 seçimleri, İspanya ulusal siyasetinde bir radikal sağ popülist partinin yükselişine tanık oldu. Temel özellikleri için geniş çapta kabul gören tanımını takip edersek, popülist radikal sağ 'yerliliğin, otoriterliğin ve popülizmin bir birleşimi' olarak değerlendirilebilir. Doğuşçuluk, milliyetçilik ve yabancı düşmanlığı unsurlarını bünyesinde barındırır. Bu nedenle insanlar esasen iki gruba ayrılır; ulusal topluluğa mensup olanlar ve olmayanlar. İkincisi yerli grubun homojenliğine ciddi bir tehdit olarak görülüyor. Otoriterlik, bunun yerine, 'otorite ihlallerinin ağır bir şekilde cezalandırılacağı, katı bir şekilde düzenlenmiş bir topluma olan inancı' ve popülizm ifade eder. Toplumun nihai olarak iki homojen ve düşman gruba, "saf halk"a karşı

---

²¹Sohail Jannessari ve Darren Loucaides, "Spain's VOX Party Hates Muslims – Except the Ones Who Fund It," Foreign Policy, 27 Nisan 2019, erişim 10 Nisan 2024, <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-VOX-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadrass-abascal/>.

"yozlaşmış elit"e ayrıldığını düşünen ve siyasetin volonté générale'nin (genel irade) bir ifadesi olması gerektiğini savunan ince merkezli bir ideoloji olarak anlaşılmalıdır. VOX, 2013 yılında eski Bask yasa koyucusu Santiago Abascal liderliğindeki bir grup hoşnutsuz PP üyesi tarafından kuruldu. Her ne kadar bazı akademisyenler onu 'neofaşist bir siyasi parti' olarak tanımlasa da onu 'arketipsel popülist radikal sağ' parti olarak değerlendirmek daha doğrudur. VOX'un 'sağcı' popülist olarak tanımlanması bu parti hakkında yayınlanan ilk çalışmalardan birinde de benimseniyor. Yerlilikçi otoriterizmin yanı sıra "İspanya'yı yeniden büyük yapma" vaadindeki popülist yaklaşım, Mudde'nin popülist radikal sağ parti olarak sınıflandırmasını yerine getirdiğine işaret ediyor.²²

Öte yandan hızlı yükseliş için gelen yorumlarda bunlar da vardır: VOX'un (2019)üç yıl içinde oyların yüzde 0,2'sinden yüzde 10'un üzerine çıkması İspanya'yı tam anlamıyla şok etti ve sağ oyları ikiye böldü. VOX, milliyetçi duygulardan yararlanması ve geleneksel İspanyol değerlerine tehdit olarak gördükleri "üstünlükçü feminizm" ve "yasadışı göç"e karşı kışkırtıcı söylemleriyle popülerlik kazanmıştır.²³ VOX'un 2. Adamı olarak anılan partinin Avukatı Ortega VOX'un hızlı yükselişi hakkındaki beyanatı ise şöyledir: "Katalan çatışması bize oy getirdi sağcı milliyetçilerden destek aldık bunun yanı sıra büyümede üç faktöre daha var. Birincisi, göç, özellikle de Müslüman göçü konusundaki tutumumuz. " Merkel, Soros ve diğerleri intihar niteliğinde göç politikaları uyguladılar. Güvenli sınır politikasını tek başımıza biz savunduk. Müslüman göçmenlerin İspanya'ya entegrasyonu daha zor ve suça ve terörizme düşme riskleri daha yüksek." Barselona saldırıları da bu mesajın halka iletilmesine yardımcı oldu. Üçüncü düşman feministlerdir. VOX, cinsiyetçi şiddete karşı yasanın yürürlükten kaldırılmasını savunuyor.

²² Davide Vampa, "Competing forms of populism and territorial politics: the cases of VOX and Podemos in Spain," *Journal of Contemporary European Studies* 28, no. 3 (2020): 304-321, <https://doi.org/10.1080/14782804.2020.1727866>.

²³"Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," *The National News*, 29 Nisan 2019, erişim 9 Kasım 2024, <https://www.thenational-news.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.

Devletin bu belayla mücadelele anlaşmasını reddediyor ve gerçekte cinsiyete dayalı şiddete ilişkin şikayetlerin büyük bir kısmının hiçbir temeli veya gerçek temeli yok. Boşanma süreçlerinde avantaj elde etmek için yapılıyor. Cinsiyet ideolojisi büyük bir yalan ve radikal feminist dernekler için harika bir iş. Onlar cinsiyetlerin mücadelesi adına Marksist sınıf mücadelesini değiştirdiler. VOX'un dördüncü kolu tarihsel hafızadır. Parti, yasanın yürürlükten kaldırılmasını ve Franco'nun mezarı dahil Şehitler Vadisi'nin olduğu gibi bırakılmasını savunuyor ama kendilerini Frankocu ilan etmiyorlar. Politika üretmede Trump tekniklerini kullanıyoruz. VOX, "uyuyan İspanya" ya da "gerçek İspanya" dedikleri kesimlerden oy istiyor. PP tarafından terk edilen veya ihanete uğrayan seçmen gruplarını yakalamak için, Donald Trump'ın kampanyasından ilham aldık ve taktikleri kullandık. Bu doğrultuda, VOX çok zaman ayırdı ve "avcılar, balıkçılar, kırsal kesimden, boğa güreşi dünyasından insanlar..." ile çok fazla toplantılar düzenledi. Aynı zamanda, polis sendikaları dışında maaş eşitlemesi talep eden ve buna şüpheyle yaklaşan yerel ve ulusal polis memurlarından oluşan bir dernek olan Jusapol ile de akıcı ilişkiler sürdürüyor...²⁴

Henning ve arkadaşlarının editörlüğünü yaptıkları kitapta detaylı olarak VOX Partisi'nin söylem analizleri yer almaktadır. Kitapta öne çıkan VOX söylemleri İslam ve Müslümanlar üzerinedir. Bunlar özetle:

"VOX'un hızlıca yükselmesini sağlayan onu farklılaştıran söylemlerinin analizleri incelendiğinde iki tema öne çıkar: İslam karşıtlığının güncel göç ve yerleşimciler ile servis edilerek istila ile ilişkilendirilmesidir. Burada hem toprak istilası, hem kültür istilası, hem din istilası, hem eğitim ve sosyal hayat istilası gibi söylemsel kodlar vardır. İkinci olarak ise, tarihsel İslam karşıtlığı ve fiziksel düşmanlık söylemleri de vardır: "8. Yüzyılda Araplarla başlayan ve Endülüs Emevi devleti tarafından 800 sene süren Müslüman istilası ile

---

²⁴ Luis Rendueles, "La ultraderecha resucita en España contra el 'procés', los inmigrantes y las feministas," El Periódico, 7 Ekim 2018, erişim 19 Nisan 2024, <https://www.elperiodico.com/es/politica/20181007/ultraderecha-resucita-proces-inmigrantes-feministas-VOX-trump-7072378>.

ülkenin kaybedilmesi" söylemi bunlara bir örnektir.²⁵ İslam karşıtlığının devamlı ve aşılabilir, ötekileştirici bir dille aktarılması. Barbarlık ile İslam'ın bir görülmesi, tarihe vurgu yaparak korku ve komplo teorilerine yönelik algı oluşturma ve propaganda yapılması VOX'a alışılmadık bir başarı getirmiştir.

VOX İslam istilasına karşı savaş açtığını belirtmiştir. 524 yıl öncesini unutmamak unutmamalıyız. 800 sene istila altında kaldık Katolik krallarımız sonunda hepsini ülkeden sürdü. Bir daha bunu yaşamayacağız. İspanya Katolik'tir Katolik kalacaktır. Avrupa'yı oluşturan Yunan düşüncesi, Roma hukuku ve Hristiyan ruhu'dur. Buna göçmen Müslümanlar tehlikedir onlar 500 yıl önce geldiler bize zulmettiler. Yine aynısını istemiyoruz direnmeliyiz, daha önce yaptılar yine elimizden her şeyimizi alacaklar. Sevilla camisi imamı orada hangi eğitimi veriyor ki onun oğlu paskalya 'da az daha bir katliama sebep olacaktı. İslami eğitime hayır. Vahhabi Radikal camilerine izin verilmesin. Avrupa Birliği sekülerdir. Oysa Müslümanlar Avrupa'da yaşasalar, vatandaş olsalar bile İslam hukukunu ve kuralarını isterler. Onlar buraya uygun değil."²⁶

Göçmenler ve VOX'un Söylem Analizi

VOX, ulusal kongrede üçüncü ana parti haline gelen aşırı sağcı bir İspanyol siyasi partisidir. Göç, VOX'un siyasi gündeminde önemli bir yer tutuyor. Eleştirel Söylem Analizi aracılığıyla partinin, 2020'deki COVID-19 salgınının başlangıcından 2022'deki Ukrayna-Rusya savaşına kadar son 3 yılda göçle ilgili kamuya açık konuşmalarını ve Twitter iletişimlerini analiz ettik.. VOX'un ulusal sınırların korunması, Afrikalı ve düzensiz göçmenlerin kriminalize edilmesi ve İspanyol Hükümeti'nin İspanyolların evlerini korumadaki

²⁵ Anja Hennig ve Mirjam Weiberg-Salzmänn (ed.), *Illiberal Politics and Religion in Europe and Beyond: Concepts, Actors, and Identity Narratives* (Campus Verlag, 2021), ISBN: 3593509970.

²⁶ Anja Hennig ve Mirjam Weiberg-Salzmänn (ed.), *Illiberal Politics and Religion in Europe and Beyond: Concepts, Actors, and Identity Narratives* (Campus Verlag, 2021), erişim 9 Mart 2024, https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=rTtrEA-AAOBAl&oi=fnd&pg=PA183&dq=VOX+party++spain+%C4%B0slam+muslims+&ots=OF8lghMeyG&sig=Uq-guQ8L_WVIM0q3a_-2r3lwgH4&re-dir_esc=y#v=onepage&q=VOX%20party%20%20spain%20%C4%B0slam%20muslims&f=false.

etkisizliği ve etkinsizliği konusundaki endişeleri ön sırada yer almakta. VOX'un ana söylemsel stratejileri, göçmenlerin ve göçün ikiliklere dayalı inşasını, kültür çatışmasını, domopolitiğin dışlayıcı söylemlerini ve yakın sosyal ve kültürel değişimlere ilişkin korkularını içermektedir. Bu kurgular, göçmenler tarafından üstü kapalı olarak tehdit edilen vatanın kimliğini oluşturan temel ve değişmez değerlere dair sorunsallaştırılmamış inanca dayanmaktadır. Söylenimde kurguladığı "göçmen istilasına" karşı VOX, kendisini İspanyol toplumunun ve ulusunun etik koruyucusu konumuna yerleştiriyor; " ve bunu dışarıdakilere karşı nefretten değil, içeridekilere gösterdiği özenden dolayı olarak sunuyor.²⁷

Göç karşıtı söylem ile politik hayata hızlı bir giriş yapan bu söylemin de etkisi ile mecliste söz hakkına sahip olan Abascal, kendilerini İspanya'yı koruyan lider olarak göstermeye bu yönde söylem üretmeye devam etti ve "yasadışı göç istilasını" durdurmak için İspanya'nın Kuzey Afrika yerleşim bölgeleri Ceuta ve Melilla'da "aşılmaz bir duvar" inşa edilmesi çağrısında bulundu.²⁸

VOX'un göçle ilgili ana söylemsel yapılarını ortaya koyan bir diğer önemli çalışma Marco Gemignani ve Belén Jiménez Carrasco'ın birlikte hazırladıkları çalışmadır. Söylenim analizi yapan çalışma: "İspanyol aşırı sağının göçle ilgili söylemleri: "İçerimizi kurtarmak için onları dışarıda tutun" başlığını taşımaktadır. Bu çalışma, sorunsallaştırmaları sunduktan sonra, VOX'un söylemsel konumlandırmalarını ve etiğini yenileme ve bunlara katılma yollarına işaret ederek bunları analiz eder, çalışmada ortaya çıkan ana temalar şöyledir:

VOX, göçmen sayısına atıfta bulunarak bunu sıklıkla "göç istilası" olarak adlandırmaktadır. Ana hedefi, İspanyol toplumunun sağlığını, güvenliğini ve barışçıl yaşamını tehdit etmekle suçlanan,

---

²⁷ Marco Gemignani ve Belén Jiménez Carrasco, "Keep them out to save our inside: discourses on immigration by the Spanish far right," *Social and Personality Psychology Compass* 17, no. 5 (2023): e12746, <https://doi.org/10.1111/spc3.12746>.

²⁸ "Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," *The National News*, 29 Nisan 2019, erişim 12 Mart 2024, <https://www.thenational-news.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.

başta Fas ve Cezayir olmak üzere Afrika'dan gelen düzensiz göçmenlerdir. Latin Amerika ve Doğu Avrupa'dan gelen göçmenler de, genellikle daha yumuşak ifadelerle de olsa, özellikle izinsiz olarak hedef alınıyor. Göçmen istilasının sonuçları olarak ise; suçun, güvensizliğin, İslamlaşmanın, çok kültürlü gettoların, Kanarya Adaları'ndaki turizmin felce uğramasının, İspanyollara karşı ayrımcılığın, sivillere ve devlet kurumlarına yönelik saldırıların, COVID-19 virüsünün yayılmasının, şiddetin artmasının ve İspanyol sınırlarının ihlalinin artması olduğunu iddia ederek, göçmenler birçok İspanyol mahallesinin özgürlüğünü, güvenliğini ve refahını yok ettiği söyleminde bulunurlar.

“3 milyon işsiz, “Geçici İstihdam Düzenleme Dosyalarının”, aşevlerinde çok sayıda ailenin olduğu ve iş istikrarının bulunmadığı bir ülkenin, her yıl binlerce yasadışı göçmen ithal etmeye devam etme gücü yetmez. Refah Devletimiz bu işgale bir an bile daha direnemez” (Santiago Abascal,19 Kasım). Göçmen istilasının suçluları olarak siyasi ve ekonomik eitleri hedef tahtasına koymuştur: VOX, mafyaların, STK'ların, siyasi oligarşilerin ve elitlerin, liberal politikacıların ve İspanyol hükümetinin göç pozisyonları ve politikalarının mevcut göçmen istilasına neden olan “çağrı etkisi”ni yarattığını savunuyor. Bu suçlular, gündelik gerçeklik oldukça farklı olmasına rağmen, göçmenlere Vaat Edilmiş Topraklar'ı sunuyor. Fas veya Cezayir gibi menşe ülkeler de, vatandaşlarının geri dönüşünü kolaylaştırmadıkları için suçlanacaklar çünkü göçmen dövizleri, kasıtlı olarak İspanya'ya göçmen gönderen bu ülkeler için büyük Gayri Safi Yurtiçi Hasıla kaynaklarıdır. İspanyol hükümeti göçü durdurmak yerine “mafya” olarak damgalanan STK'lara para vererek kaynakları İspanyolların elinden alıyor. Buna ek olarak, Kovid-19 salgınının başlangıcındaki yasa dışı barınakta kalma uygulamasını, kurallara uymayan İspanyolları cezalandırmak ve hapsedmek için kullandı; yasa dışı göçmenler ve suçlular ise ceza almadan ülkede dolaşabiliyordu.ve buralaradan gelerek İspanya'nın durumu kara senaryosu çizmekte ve propagandasında İspanya'nın göçten kurtulmasını merkeze almaktadır. “Ülke büyük bir göç kriziyle karşı karşıya. Güvenlik güçleri, kitlesel yasadışı göçmen akınına karşı ulusal

sınırları ve kendilerini koruyamıyor. Hükümet çözüm veya karşı önlem sunmuyor. Sonuç olarak Barselona'daki El Raval gibi ülkenin çeşitli mahallelerine giriş artık güvenli değil. Ayrıca özellikle refakatsiz göçmen çocuklara yönelik merkezlerin bulunduğu mahallelerde güvensizlik ve suç oranları artıyor. Göçmen istilasından özellikle Kanarya Adaları etkilendi. Bir zamanlar bölgenin ana ekonomik kaynaklarından biri olan turizm sektörü, göçmenlerin lüks otellerde konaklaması nedeniyle artık hiçbir turist in oraya gitmek istememesi nedeniyle çöküyor. Dolayısıyla Kanarya Adaları “yeni Lampedusa” olmaya çok yakın (VOX España, 2020a, 4 Aralık, 1 dakika 42s). Göçmenlerin özelliklerini vahşilikle bağdaştırmakta. Afrika'dan gelen yasa dışı göçmenler ve refakatsiz göçmen çocuklar “vahşi” vahşilerdir. VOX, İspanyolların emekli maaşlarını ödedikleri ve savaşlardan kaçtıklarının doğru olmadığını savunuyor. Daha ziyade kolay para kazanmak ve İspanya'nın refahından geçinmek için geliyorlar. Bazıları cihatçıdır ve İspanyol yaşam tarzıyla bağdaşmayan bir kültürü tanıtmayı amaçlamaktadır. Bunlar şiddetli suçlular ve çoğuna Coronavirus bulaşmış durumda. Örneğin VOX Madrid (2022, 7 Şubat) şunu belirtiyor: “Burası sakin bir mahalle ama şiddete başvuran insanlar dışarıdan, başka ülkelerden geliyor. Siyasilerin çekme etkisi mahallelerimizi cehenneme çeviriyor. [...] #BarriosSeguros”. (Biz İspanyollar söylemi de ötekini (aşağılama ve dışlamayı içermekte.)

VOX, tüm İspanyolların potansiyel VOX seçmeni olduğunu iddia ediyor. Destekçileri mevcut hükümetin yandaşlarından daha fazla ve daha iyi. VOX, göçmenlere karşı nefreti veya fobiyi kışkırtmayan, bunun yerine uluslarının sınırlarını ve değerlerini koruyan iyi insanların yanındadır. Kötü hükümet yönetiminden bıktılar ve çocukları için güvenli bir gelecek inşa etmek istiyorlar. Yasadışı göçmenlere İspanyol serbest meslek sahibi vatandaşların, emeklilerin veya ailelerin almadığı ayrıcalıklar, yardımlar ve para verildiği için İspanyollar korunmuyor ve ayrımcılığa uğruyor. Duvar örülmesini istiyor. Son yıllarda sınırlar, evimizin, İspanya'nın ve İspanyolların duvarları olmasına rağmen itibarsızlaştı. Sınırlar refahımızı, kültürümüzü, ulusal kimliğimizi, huzurumuzu ve özgürlüğümüzü

koruduğu için, yasadışı göçmenlerin geçişini önlemek için onları mümkün olan tüm yollarla korumak esastır.

“Duvarları olmayan bir evin ev olmadığı gibi, sınırları olmayan bir ulus da bir ulus değildir. [...] Sınırlarını korumak bir devletin yükümlülüğüdür. #StopInvasion” (Grupo Parlamentario de VOX en el Congreso, 2021b, 27 Mayıs).²⁹

VOX'un popülistliği üzerine yapılan ampirik çalışmada bulgular şunları içermektedir. Parti incelenirken, siyasi söylemlerde popülizm, yerelcilik ve otoriterliği değerlendirilmesi önemlidir. Temel siyasi söylemlerin bütünsel olarak derecelendirilmesi ve popülist tutumlar ile oy verme niyetini içeren yenilikçi anket verilerinin analizi sonuçlarında, seçim rekabetinin hem arz hem de talep taraflarında belirli popülist unsurların varlığına rağmen, bunların VOX'un hem söylemini hem de seçim başarısını açıklamada merkezi olan milliyetçi ve gelenekçi unsurlara tamamlayıcı ve onlara bağlı olarak görülmesi gerektiğini göstermektedir.³⁰ Söylem ile beklenti açısından değerlendirildiğinde, popülisttir ama aynı zamanda halka dayatılan popülarizmden ziyade, arz talep dengesi olan bir söylem oluşmuştur.

Abascal, “yasadışı göç istilasını” durdurmak için İspanya'nın Kuzey Afrika yerleşim bölgeleri Ceuta ve Melilla'da “aşılmaz bir duvar” inşa edilmesi çağrısında bulundu.³¹

Oso, Sala ve Comet de çalışmalarında bu konuya şu şekilde değinmiştir: “Göç karşıtı ve radikal sağcı siyasi parti VOX'un ortaya çıkışı, nüfusun göçe yönelik tutumu ilişkin klasik tartışmaları değiştirdi ve yeni bir göçmenlik karşıtı söylem inşa etti. VOX İspanya'nın bir göç ülkesi olarak yapılandırılmasının çeşitli aşamalarına uygun

²⁹ Marco Gemignani ve Belén Jiménez Carrasco, "Keep them out to save our inside: discourses on immigration by the Spanish far right," *Social and Personality Psychology Compass* (2023): <https://doi.org/10.1111/spc3.12746>.

³⁰ H. Marcos-Marne, C. Plaza-Colodro ve C. O'Flynn, "Populism and new radical-right parties: The case of VOX," *Politics* (2021): 0(0), <https://doi.org/10.1177/02633957211019587>.

³¹ "Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," *The National News*, 29 Nisan 2019, erişim 9 Nisan 2024, <https://www.thenational-news.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.

olarak modüle edildiğini savunuyor. VOX'un göç konusundaki söylemi. İlk olarak Laura Cervi ve Santiago Tejedor'un "Afrika Avrupa'ya Sığmıyor" oldu ve parti "Hispanikliğe" vurgu yaptı. Ayrıca göçmenleri kategorize ederek Latin Amerikalı göçmenleri, düşmanlardan yani Müslümanlar ve Katalanlar (ayrılıkçılar)'dan ayırdı. Bu ayırımında temel özellik "Hispaniklik" oldu. Yani Latin Amerika Hispaniktir. Ama Katalan ve Müslümanlar değil. Bir göç ülkesi İspanya'da radikal sağ partilerde tartışmalar sürüyor. Avrupa bağlamında, İspanya 2014 yılında VOX'un ortaya çıkışına kadar bu konuda eşsizdi ve geçici olarak ortaya çıkan Plataforma per Catalunya gibi partilerin dışında, hiçbir göçmen karşıtı parti yoktu. Ancak VOX siyasallaştı ve parlamentolarında söz sahibi oldu. Tutum olarak da, egemen alanın işgali olarak algıladığı İslâm şeytanlaştırılmasının aksine, Latin Amerikalılara ilişkin söylemi hep yumuşak oldu.³²

VOX sadece Hispanikliğin makbul olduğunu ve millet birliğinin uyum ve refah getirebileceğini iddia ederken, Abaskal Hispanik olamayan Ukraynalı göçmenlerin ülkeye gelmesinde sakınca görmedi. Konu ile ilgili haber şöyledir: "İspanya'daki VOX partisinin lideri 2 Mart 2022'de yaptığı açıklamada, İspanya'da Müslüman göçmenlerin değil Ukraynalı mültecilerin kabul edilmesi gerektiğini söyledi. Müslümanların değil Ukraynalı mültecilerin hoş karşılanması gerektiğini söyledi. Santiago Abascal parlamentoda yaptığı konuşmada, "Onlarla (Ukraynalı mülteciler) Avrupa sınırlarını istikrarsızlaştırmak ve sömürgeleştirmek amacıyla Avrupa sınırlarına karşı saldıran, askerlik çağındaki Müslüman kökenli genç erkeklerin işgali arasındaki farkı herkes anlayabilir" dedi."³³

Francisco de Borja Navarro'nun çalışması, VOX lideri Santiago

---

³² Laura Oso, Ana López-Sala ve Jacobo Muñoz-Comet, "Migration policies, participation and the political construction of migration in Spain," *Migraciones. Publicación del Instituto... Universidad Pontificia Comillas* (2021): 1-29, <https://digital.csic.es/handle/10261/252957>, <https://doi.org/10.14422/mig.i51y2021.001>.

³³ "Spain's VOX party leader says Ukrainian refugees, not Muslims, should be welcome," *Anadolu Ajansı*, 3 Mart 2022, erişim 7 Mayıs 2024, <https://www.aa.com.tr/en/europe/spain-s-VOX-party-leader-says-ukrainian-refugees-not-muslims-should-be-welcome/2521463>.

Abascal'ın siyasi kampanya konuşmasında kullandığı dili, söylemsel stratejileri ve popülist propagandasını analiz etmektedir. Wodak'ın (2001) söylemsel stratejilerinin ve Van Dijk'in (1993) "Biz" ve "Onlar" çerçevesinin teorik temellerine dayandırılmıştır. Veriler, Abascal'ın Madridlenian seçimleri sırasında Mayıs 2021'de televizyonda yayınlanan kapanış siyasi kampanya konuşmasıdır. 30 dakikalık video kaydı yazıya döküldü, açıklamalar eklendi, kodlandı ve analiz edildi. Bulgular, diğer siyasi partileri ve onların temsilcilerini küçümsemeyi, göçmenleri kötülemeyi ve VOX'un otoriter muhafazakarlığına ve milliyetçiliğine karşı olan hükümet önlemlerine itiraz etmeyi amaçlayan bir söylemsel uygulamalar modelini ortaya koyuyor. Siyasi rakiplerini karalarken VOX'u olumlu bir şekilde sunmak için ağırlıklı olarak tahmin stratejileri kullanıldı. Toplum grup içi ve grup dışı olarak bölmek için referans/aday gösterme stratejileri de kullanıldı. Dış gruplara karşı nefreti kışkırtmak ve iç gruba karşı korku ve endişe uyandırmak için kullanılan ve seçimlerde oy kazanmak için stratejik bir araç olarak kullanılan perloksiyon uygulamaları, bu stratejilerin güçlü bir şekilde içine yerleştirilmişti.³⁴

Javier Ortega Smith, Valensiya'da düzenlenen bir mitingde Müslümanların "düşman" olduğunu iddia ettiği nefret söylemi iddiasıyla soruşturma altında alındı. Bunun üzerine, Madrid'de topluluk aktivisti olan Hicham Oulad Mhammed, "Korkutma taktiklerini, korku siyasetini ve bölücü siyaseti kullanıyorlar" diye açıklama yaptı. Radikal Sağ Analiz Merkezi'nde kıdemli araştırma görevlisi Dr. Carmen Aguilera-Carnerero, İspanya'da nefret söylemindeki artışın, artan popülizmin yol açtığı kutuplaşmayla açıklanabileceğini söyledi. Dr. Aguilera-Carnerero, VOX'un yaptığı yorumların ve kullandıkları simgelerin, "Müslümanların hiçbir yerinin olmadığı bir İspanya konsepti oluşturmak istediklerini" gösterdiğini ekliyor. Madrid merkezli Müslüman İnsan Hakları Derneği'nden Aurora Ali'ye göre, bu Müslüman karşıtı duyguların çoğu siyasi kazanç amaçlı propagandaya atfedilebilir. "İslamofobi satıyor, İslamofobi

³⁴ Francisco de Borja Navarro ve Aiden Yeh, "The Dangerous Discourse of 'Us' vs. 'Them': Spain's VOX Discursive Practices," *Journal of Nationalism, Memory & Language Politics* 16, no. 2, <https://doi.org/10.2478/jnmlp-2022-0005>.

oy veriyor çünkü bu 'ötekileştirme' atmosferini yaratıyor ve her zaman burada olmamıza rağmen bizi yabancılaştırıyor."³⁵

Bunlarla birlikte VOX'un söylemlerine İslamofili terimini kullanmaktadır. 2017 yılında VOX başkanı İspanya'da İslamofobi tehlikesinin olmadığını, asıl tehlikenin "İslamofobi" olduğunu da iddia etmektedir.³⁶

Değerlendirme ve Sonuç

VOX İspanya'da 2013 yılında İranlı rejim muhalifi isyancı örgüt tarafından finanse edilerek kurulan radikal sağ, İslam ve Göçmen düşmanı, faşist, popülist siyasal bir partidir. Bu parti söylem analizinde sadece kendisini gerçek İspanyol olarak gören, milliyetçiliği kendisine yakıştıran, diğer partileri ülke menfaatlerini gözetmemek ve düşmanla iş birliği yapmakla suçlamaktadır. Kendisini İspanya'nın kurtuluşu olarak lanse etmeye çalışmaktadır. İslam'ı ve Müslüman göçmenleri vahşi gören, ötekileştiren dahası barbar muamelesi yapan bir partidir.

Ancak bu partiyi kurduran, destekleyen, rejimden kaçan İran'lı "göçmen Müslümanlardır". VOX başkanı ve ekibinin Müslümanlara ve göçmenlere düşmanlık yapabilmesi ve insanları ikna edebilmesi için finansör İranlı isyancı mültecilerdir. Bu konuda bazı temel sorular göze çarpmaktadır:

Öncelikle, milliyetçi ve yerellik iddiasında bulunan faşist bir parti neden düşmanlık yapacağı grup tarafından finanse edilsin? İkincisi bu denli büyük fonların aktarılması aslında söylemin satın alındığı anlamına gelmekte midir? Neden rejim kaçakları tarafından, böyle bir para İspanyol bir partiye verildi? Ayrıca, İran rejim kaçakları böyle bir fonu nereden sağladı? Birileri hem İran rejim

---

³⁵"Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," The National News, 29 Nisan 2019, erişim 11 Haziran 2024, <https://www.thenational-news.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.

³⁶"VOX and the Spanish Muslim Community: The New 'Reconquista' of Spain," Open Democracy, 23 Ocak 2019, erişim 9 Kasım 2024, <https://www.opendemocracy.net/en/can-europe-make-it/VOX-and-spanish-muslim-community-new-reconquista-of-spa/>.

muhafiflerini hem de hem onlar vasıtası ile VOX'u kontrol mü etmektedir? VOX'un diğer partileri suçladığı konu olan "yabancılara çalışmak" vatan hainliği ise yabancı fonu ile yabancı düşmanlığı yapmanın ahlaksal ve onursal duruşu olabilir mi? İrkçı söylemlerde gerçek amaç nedir? Bu söylemler ile VOX iktidar pozisyonuna gelse fiiliyata geçer mi gibi..Sonuç olarak, VOX'un İslam ve göçmen karşıtlığı söylemlerinin altında, İran rejimine muhalif isyancı bir grubun finansal desteğiyle şekillenen karmaşık bir motivasyon yatmaktadır.

İspanya'da faşist bir kimlikle kendini İspanyolların koruyucusu olarak lanse eden VOX'un, düşmanlık beslediği Müslüman bir grubun fonlarıyla kurulması, bu söylemlerin dış kaynaklar tarafından yönlendirildiğini akla getirmektedir. Bu durum, VOX'un diğer politik partileri "yabancılarla iş birliği yapma" suçlamalarıyla çelişirken, partinin milliyetçilik iddialarını da sorgulamaktadır. Makale, VOX'un bu ikircikli duruşunu inceleyerek, yabancı kaynaklarla şekillenen ırkçı söylemlerinin nihai amacı, ahlaki temelleri ve İspanya'daki radikal sağın gelecekteki seyrine etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

VOX'un ideolojik temelinin, hem dış finansmanla beslenen bir "milliyetçilik" hem de hedef aldığı gruplardan gelen destekle çelişen bir kimlik çatışması üzerine kurulu olması, İspanya siyasetinde bu partinin gerçek amacını sorgulatan bir tablo oluşturmaktadır. VOX, "yabancıların ülkenin çıkarlarına zarar verdiği" söylemini kullanarak diğer partileri suçlarken, kendisi de benzer harekette bulunarak yabancı fonla beslenmiş bir yapı sergilemektedir. Bu, partinin siyasi stratejilerinin ne derece içsel bir milliyetçilikten kaynaklandığını veya bu söylemlerin sadece dış kaynaklı hedeflerin bir yansıması olup olmadığını tartışmaya açmaktadır. Makale, bu bağlamda VOX'un söylemlerindeki ahlaki ve onursal çelişkilerini ve İspanya'daki toplumsal ve siyasi yapıdaki yansımasını göstermeyi amaçlamaktadır.

Kaynaklar

AA, "İspanya'da aşırı sağ sosyalist Endülüs'ten politikaya girdi," 6 Aralık 2018. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.aa.com.tr/tr/analiz->

[haber/ispanyada-asiri-sag-sosyalist-endulusten-politikaya-girdi/1330969.](https://www.aa.com.tr/en/europe/spain-s-VOX-party-leader-says-ukrainian-refugees-not-muslims-should-be-welcome/2521463)

AA, "Spain's VOX party leader says Ukrainian refugees, not Muslims, should be welcome," 3 Mart 2022. Erişim 9 Kasım 2024. [https://www.aa.com.tr/en/europe/spain-s-VOX-party-leader-says-ukrainian-refugees-not-muslims-should-be-welcome/2521463.](https://www.aa.com.tr/en/europe/spain-s-VOX-party-leader-says-ukrainian-refugees-not-muslims-should-be-welcome/2521463)

AA, "Spain's VOX party leader says Ukrainian refugees, not Muslims, should be welcome," 3 Mart 2022. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.aa.com.tr/en/europe/spain-s-VOX-party-leader-says-ukrainian-refugees-not-muslims-should-be-welcome/2521463>

Borja Navarro, Francisco de. "The Dangerous Discourse of 'Us' vs. 'Them': Spain's VOX Discursive Practices." *Journal of Nationalism, Memory & Language Politics* 16, no. 2 (2022): 211-233.

Diario 16 Plus. "La presunta financiación ilegal de VOX llega a la Fiscalía Anticorrupción," 18 Temmuz 2023. Erişim 9 Kasım 2024. [https://diario16plus.com/la-presunta-financiacion-ilegal-de-VOX-llega-a-la-fiscalia-anticorrupcion/.](https://diario16plus.com/la-presunta-financiacion-ilegal-de-VOX-llega-a-la-fiscalia-anticorrupcion/)

Diario 16 Plus. "La presunta financiación ilegal de VOX llega a la Fiscalía Anticorrupción," 18 Temmuz 2023. Erişim 9 Kasım 2024. [https://diario16plus.com/la-presunta-financiacion-ilegal-de-VOX-llega-a-la-fiscalia-anticorrupcion/.](https://diario16plus.com/la-presunta-financiacion-ilegal-de-VOX-llega-a-la-fiscalia-anticorrupcion/)

El Confidencial Digital. "El dinero iraní que financió a VOX," 11 Eylül 2023. Erişim 9 Kasım 2024. [https://www.elconfidencialdigital.com/articulo/el_chivato/dinero-irani-financio-VOX/20150528224755077405.html.](https://www.elconfidencialdigital.com/articulo/el_chivato/dinero-irani-financio-VOX/20150528224755077405.html)

El Confidencial Digital. "El dinero iraní que financió a VOX," 11 Eylül 2023. Erişim 9 Kasım 2024. [https://www.elconfidencialdigital.com/articulo/el_chivato/dinero-irani-financio-VOX/20150528224755077405.html.](https://www.elconfidencialdigital.com/articulo/el_chivato/dinero-irani-financio-VOX/20150528224755077405.html)

El Español. "A VOX le sobra el dinero: es el partido más rentable con más donaciones que PSOE, PP y Podemos juntos," 13 Eylül 2020. Erişim 9 Kasım 2024. [https://www.lespanol.com/espana/20200913/VOX-partido-rentable-donaciones-psoe-pp-podemos/520198719_0.html.](https://www.lespanol.com/espana/20200913/VOX-partido-rentable-donaciones-psoe-pp-podemos/520198719_0.html)

El Español. "A VOX le sobra el dinero: es el partido más rentable con más

- donaciones que PSOE, PP y Podemos juntos," 13 Eylül 2020. Erişim 9 Kasım 2024. https://www.elespanol.com/espana/20200913/VOX-partido-rentable-donaciones-psoe-pp-podemos/520198719_0.html.
- El Periódico. Rendueles, Luis. "La ultraderecha resucita en España contra el 'procés', los inmigrantes y las feministas," 7 Ekim 2018. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.elperiodico.com/es/politica/20181007/ultraderecha-resucita-proces-inmigrantes-feministas-VOX-trump-7072378>.
- El Periódico. Rendueles, Luis. "La ultraderecha resucita en España contra el 'procés', los inmigrantes y las feministas," 7 Ekim 2018. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.elperiodico.com/es/politica/20181007/ultraderecha-resucita-proces-inmigrantes-feministas-VOX-trump-7072378>.
- El Plural. "VOX calla sobre las novedades de su financiación desde Irán," 21 Ocak 2019. Erişim 9 Kasım 2024. https://www.elplural.com/politica/VOX-no-responde-sobre-el-millon-de-euros-que-recibio-del-grupo-irani_209730102.
- El Plural. "VOX miente sobre su financiación iraní," 14 Ocak 2019. Erişim 9 Kasım 2024. https://www.elplural.com/politica/VOX-financiacion-iran-mentiras-ortega-smith-tribunal-cuentas_209381102.
- El Plural. "VOX miente sobre su financiación iraní," 14 Ocak 2019. Erişim 9 Kasım 2024. https://www.elplural.com/politica/VOX-financiacion-iran-mentiras-ortega-smith-tribunal-cuentas_209381102.
- Expansión. "VOX Admite Que El Exilio Iraní Financió Su Campaña De 2014," 13 Ocak 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.expansion.com/economia/politica/2019/01/13/5c3b0ccfe2704ec76c8b45be.html>.
- Foreign Policy. Jannessari, Sohail, ve Darren Loucaides. "Spain's VOX Party Hates Muslims – Except the Ones Who Fund It," 27 Nisan 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-VOX-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncrri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadras-abascal/>.
- Foreign Policy. Jannessari, Sohail, ve Darren Loucaides. "Spain's VOX Party Hates Muslims – Except the Ones Who Fund It," 27 Nisan 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-VOX-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncrri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadras-abascal/>.

[rajavi-pmoi-vidal-quadrass-abascal/](#).

Gemignani, Marco ve Belén Jiménez Carrasco. "Keep them out to save our inside: discourses on immigration by the Spanish far right." *Social and Personality Psychology Compass* 17, no. 5 (2023): e12746. <https://doi.org/10.1111/spc3.12746>.

Gemignani, Marco ve Belén Jiménez Carrasco. "Keep them out to save our inside: discourses on immigration by the Spanish far right." *Social and Personality Psychology Compass*. 2023. <https://doi.org/10.1111/spc3.12746>.

Gemignani, Marco ve Belén Jiménez Carrasco. "Keep them out to save our inside: discourses on immigration by the Spanish far right." *Social and Personality Psychology Compass* 17, no. 5 (2023): e12746. <https://doi.org/10.1111/spc3.12746>.

Hennig, Anja ve Mirjam Weiberg-Salzmänn, ed. *Illiberal Politics and Religion in Europe and Beyond: Concepts, Actors, and Identity Narratives*. Campus Verlag, 2021. ISBN 3593509970.

Hennig, Anja ve Mirjam Weiberg-Salzmänn, ed. *Illiberal Politics and Religion in Europe and Beyond: Concepts, Actors, and Identity Narratives*. Campus Verlag, 2021. Erişim 9 Kasım 2024. https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=rTtrEA-AAQBAJ&oi=fnd&pg=PA183&dq=VOX+party++spain+%C4%B0slam+muslims+&ots=OF8lghMeyG&sig=Uq-guO8L WVIM0q3a - 2r3lwG4H4&redir_esc=y#v=one-page&q=VOX%20party%20%20spain%20%C4%B0slam%20muslims&f=false.

Jannessari, Sohail ve Darren Loucaides. "Spain's VOX Party Hates Muslims—Except the Ones Who Fund It." *Foreign Policy*, 27 Nisan 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://foreignpolicy.com/2019/04/27/spains-VOX-party-hates-muslims-except-the-ones-who-fund-it-mek-ncri-maryam-rajavi-pmoi-vidal-quadrass-abascal/>.

Marcos-Marne, H., Plaza-Colodro, C., ve O'Flynn, C. "Populism and new radical-right parties: The case of VOX." *Politics* 0, no. 0 (2021). <https://doi.org/10.1177/02633957211019587>.

Marcos-Marne, H., Plaza-Colodro, C., ve O'Flynn, C. "Populism and new

- radical-right parties: The case of VOX." *Politics* 0, no. 0 (2021). <https://doi.org/10.1177/02633957211019587>.
- Mayor Ortega, Leonor. "La Oposición Iraní Financió La Creación De VOX Con 900.000 €." *La Vanguardia*, 22 Ocak 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.lavanguardia.com/edicion-impresa/20190122/454245190492/la-oposicion-irani-financio-la-creacion-de-VOX-con-900000-.html>.
- National News. "Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," 29 Nisan 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.thenationalnews.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.
- National News. "Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," 29 Nisan 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.thenationalnews.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.
- Oso, Laura, Ana López-Sala, ve Jacobo Muñoz-Comet. "Migration policies, participation and the political construction of migration in Spain." *Migraciones. Publicación del Instituto Universidad Pontificia Comillas* (2021): 1-29. <https://digital.csic.es/handle/10261/252957>. <https://doi.org/10.14422/mig.i51y2021.001>.
- Oso, Laura, Ana López-Sala, ve Jacobo Muñoz-Comet. "Migration policies, participation and the political construction of migration in Spain." *Migraciones. Publicación del Instituto Universidad Pontificia Comillas* (2021): 1-29. <https://digital.csic.es/handle/10261/252957>. <https://doi.org/10.14422/mig.i51y2021.001>.
- Reuters. "Spain's far-right party VOX crowd-funds 200,000 euros ahead of election," 5 Mart 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.reuters.com/article/us-spain-politics-VOX/spains-far-right-party-VOX-crowd-funds-200000-euros-ahead-of-election-idUSKCN1QOM1GL/>.
- The Bridge Initiative. VOX Party. "Factsheet," 10 Eylül 2021. Erişim 9 Kasım 2024. <https://bridge.georgetown.edu/research/factsheet-VOX-party-partido-VOX/>.
- The National News. "Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," 29 Nisan 2019. Erişim 9 Kasım 2024.

<https://www.thenationalnews.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.

The National News. "Spain's far-right makes election gains using anti-Muslim sentiment," 29 Nisan 2019. Erişim 9 Kasım 2024. <https://www.thenationalnews.com/world/europe/spain-s-far-right-makes-election-gains-using-anti-muslim-sentiment-1.855172>.

Vampa, Davide. "Competing forms of populism and territorial politics: the cases of VOX and Podemos in Spain." *Journal of Contemporary European Studies* 28, no. 3 (2020): 304-321. <https://doi.org/10.1080/14782804.2020.1727866>.